

# CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi  
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidi-  
jak küldendők.  
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felolvasó szerkesztő: Eder János.  
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:  
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko  
Egyes szám ára 8 fillér.  
Megjelen minden vasárnap reggel

## Bande noire.

Fekete banda — így nevezték azokat a társaságokat, melyek a francia forradalom lezajlása után az országból menekültek minden hátrahagyott jószágát potom áron megvásárolták, hogy azután magas árakon ismét áruba bocsás-  
sák.

Ezt az uzsorás eljárást a rend-  
kívüli viszonyok tették lehetővé.  
Országszerte felbomlott a rend, a  
száz-, ezerszámra lefejezettek ten-  
gervérébe fulladtak a törvények s  
a birtokbiztonság ingatagsága hi-  
hetetlen olcsóvá tett minden va-  
gyont, de épp oly arányban fel-  
szöktek az élelmiszerek árai.

Nálunk régen elsimultak a  
revolúció hullámai, a mai nemze-  
dek már csak hírből ismeri. A  
vagyonbiztonság fölött a jól szer-  
vezett állam bölcs törvényei ör-  
ködnek, a kultúra, a civilizáció  
rohamos lépésekben halad előre  
és büszkének vagyunk arra, hogy  
rendezett viszonyok között élünk.  
Már tudniillik a közrend ellen nem  
lehet kifogást tenni. Ami azonban  
az ország lakosságának viszonyait  
illeti, azokat általában mindennek  
csak éppon rendezetteknek nem  
lehet nevezni.

A fekete banda javában mű-  
ködik. Lehet ezt a működést bá-  
ran garázdálkodásnak is nevezni.  
Mert mi más az garázdálkodásnál,  
ha az élelmicikk azon az uton,  
melyet a termelőtől a fogyasztóig  
megtesz, három-négyszáz százalé-  
kal megdrágul.

Jól tudjuk, hogy a fogyasztó-  
nak tetemesen többet kell rend-  
szerint fizetni az áruért, mint az a  
közvetlen termelő eladja. A száll-  
ítás költsége, a közvetítő kereske-  
delem indokolt haszna és esetle-  
ges vámok természetesen meg kell  
hogy drágítsák az árukat. A ká-  
vénak például Cubán, Jáván, Cey-  
lonban kilogramonként ötven fill-  
ér s míg az asztalunkra kerül  
nyolcszor, tízszer annyi az ára.  
A kávénagykereskedőkről sem le-  
het ugyan állítani, hogy irtóznak  
az áraknak kartellek útján való  
felcsigázásától, mindazonáltal még  
sem éri őket az a vád, hogy uzso-  
ráskodnak. Am a kávé, teán ki-  
vül alig van élelmészeti cikkünk,  
melyet a fekete banda tagjai össze  
ne vásárolnának, hogy aztán ők  
diktálhassák az árakat. Egész szem-  
mértetlenül folyik a vásár, se tör-  
vény, se hatóság nem zavarja, nem  
zavarhatja, csak a végsőig elkese-  
redett néptömeg zudulhat fel el-  
lene — hasztalanul,

Legdrágább a hus. Szed ugyan  
ennél a legfontosabb élelmi cikk-  
nél is kelletlenül jóval nagyobb  
hasznot, de ennél a cikknél még-  
is csak a rossz gazdálkodási rend-  
szer a baj fő oka. Sok az eszkimó,  
kevés a lóka. Egyre szaporodik a  
lakosság, állattenyésztésünk pedig  
mindinkább súlyed. Így aztán már  
az élő állatért is rémségesen ma-  
gas árt kell követelnie a tenyész-  
tőnek s minthogy a kereskedő, a  
mészáros sem szégyell uzsorahasz-

not követelni, az a vicc, hogy  
ezután majd csak milliomosok  
fogják megengedhetni maguknak  
azt a fényűzést, hogy hust egye-  
nek, könnyeu szomorú valósággá  
válhat.

Azonban az a vigaszunk sem  
marad, hogy csuszpájszt fogunk  
ehetni. Drágább, drágább lesz min-  
den. Nem győzi ezt a drágaságot  
senki, csak a fekete banda tagjai,  
kik e mellett vigan, gond nélkül  
meggazdagodnak.

Né netországban megbüntetik  
azt a kereskedőt, ki a „polgári”  
haszonnál többet szed a vásárló-  
tól. Csak mi vagyunk tehetetlenek  
a fekete banda harácsolásaival  
szemben.

Mire várunk? Talán arra, hogy  
a hiábavaló bécsi példa nálunk is  
követőkre találjon. Azt hisszük,  
ezeket az oknélküli vérengzéseket  
helyes és gyors intézkedésekkel  
meg lehetne előzni.

Szét kell robbantani a fekete  
bandát, hogy a természetes drága-  
ság mesterséges hatványozásától  
megóvassunk.

Tisztességes polgári haszon  
ellen méltán senki se fog zugo-  
lódni, de a népek kiszípolozása  
a végső határhoz jutott. Nagy  
megrázkódtatások nélkül azon már  
túlmenni nem lehet.

**Haladunk.** A f. hó 18-án tartott köz-  
gyűlés egészen a méltányosság és a mo-  
dern haladás útjára lépett. Ugyanis elha-  
tározta a községi közgyűlés, hogy az ösz-  
ses községi hivatalnokok, előjárásági ta-  
gok és alkalmazottak éves fizetését tekin-

## TARICA

### Az óra

(Folytatás)

Az ég időközben könyezni kezdett  
finom permete szitálta be a harasztot  
lombtalan ágakat elsárgult gyepet, A  
bácsi künn maradt, pipájával a folyosón  
s a tiszt elment a dolgozókhöz.

A néni a csendes szép szobába vitte  
be az uri vendéget. Maga telepedett a  
kőrisfa diván közepére élő felkiáltójel-  
képpen. A csend oly nehéz volt, hogy a  
súlyát lehetett érezni. Egy lélekzetnyi  
hang se hallatszott!

— Hát télen még? . . . kérdezte  
egy gondolat folytatásaképp Dénes.

Mintha Rózsika kitalálta volna, mi-  
vel tündök Dénes, felelt rá.

— Mindennek meg van a szép ol-  
dala, csak meg kell találni.

Ő máskor ily bátran nem mert vo-  
lta szólni. Azonban jölesett ellenkezni. Maga

sem tudta, miért bosszus. Dénes élénken  
támadta meg.

— Ez a sir költészete kedves, A  
zaj, a mozgás, a folytonos surlódás; az  
idegek, az érzékek ébrenléte, ez az élet,  
a boldogság.

— A szálló színes pillangó szebb  
nekem, mint a fején táncoló bohóc, a mé-  
hek döngését jobban élvezem, mint a fél-  
harmonikus koncertet. Jöjjön hozzánk,  
hogy megtanulja.

A legszebb mester se teszi igaz-  
sággá a tévedést. A szempont hibás, ked-  
ves, amiből kiindul.

Aztán a vitában megelevenedve,  
magasztalta a várost. Sok idegen szót  
elegyített a beszédébe. Egy finom vias-  
kodás minden illendő hideg fegyverét  
forgatta meg.

Rózsika így gondolkozott: „Azért jött  
hogy ezt mondja el?” Dénes, míg be-  
szélt, így töpiengett: „Ugyanazon kedves  
ajkak-e ezek?” Nem voltak meglepődve  
egymással. Ők állandóan leveleztek, igen  
gyöngéd hangon. Azonban Rózsika or-

tográfiai hibái is kedvesek voltak előtte.  
Szemtől-szembe üresebbnek találta. Ró-  
zsika igen kihívónak találta Dénest és  
oktató hangja izgatta. Tán lenézi őket. . .

Az eső valami áttetsző, finom fá-  
tyolt szőtt a tájakra. Hamar is alkonyo-  
dott. A beszélgetés! őzt Rózsika az ablak  
közé állott. A csipkefüggönybe takaró-  
zott és kinézett. Dénes finom gesztusok  
kiséretében oktatta a kis falusi leánykát.  
A körvonalak bizonytalanokká lettek. A  
mező szürke félgyászsa kimondhatatlan  
bussá tette a képet.

Ekkor a némaságon egy éles jajszó  
nyilalt át. A néni is felugrott. Rózsika  
felszakította az ablakot és kinézett a  
kertbe. Semmi mozgás. A kétségbeesett  
jajszó ismét megújult.

A leány bátorsága azonban csak  
akkora volt, hogy Déneshez fordult he-  
vesen:

— Hát jöjjön, jöjjön.  
Dénes idegesen kapkodva kereste a  
kalapját. Azt künnhagyta valahol.

(Folyt. köv.)

tettel az általuk teljesített nagy munkára és drágaságra tetemesen emelni fogja és ezt az emelést nagy szavazat többséggel érvényre is emelte.

Igy összesen a szolgálomelyvet és a rendőrség kivételével mint egy 8100 koronával többet illesztett be az éves költségvetés keretébe.

Mint nagy nehezen sikerült megtudnunk, az összes tisztviselők és előjárók fizetését mintegy 8100 koronával emelték, még pedig a következőképpen:

Solya Gyula I-ső jegyző fizetését 700, Kovács Elemér II-od jegyzőt 500, Bozóky Sándor számtisztét 600, Lászlóffy László adószedőjét 600, Tekulics Sándor számtisztét 600, Gilinger Lajos pénztárnokot 600, Faragó Péter III-ik jegyzőt 400, Tóth József IV-ik jegyzőt 100, László Ignác segédjegyzőt 400, Kovács Lajos nyilvántartót 400, Miskolczy Ferenc ígatót 400, Szőke László számtisztét 400, Kátai Miklós számtisztét 400, Eke Pál segédnyilvántartót 300, Palásti Péter s. számtisztét 300, Bozó Mihály közigyámét 200, Tóth Dénes számtisztét 400, Hegyi Antal bírót Dragon Károly II-od bírót 100, a tanácsnokok 100—100, Justin János levéltárosát 200 koronával emelték fel.

Mint jeleztük is már több ízben, mi nem hogy ellenségei lennénk a tisztviselők fizetés emelésének: hanem inkább mindig azt hangoztattuk, hogy a munka arányához képest kell a tisztviselők fizetését emelni, másodsorban meg abból a fizetésből, amit eddig a község adott, ebben a nagy drágaságban nem megőlni: hanem csak tengődni lehetett, de éppen azért: mert élni és élni hagyni elve mellett küzdöttünk, akartuk volna, hogy a községi rendőrség fizetését is, ne 2 kor. 40 fillérrel emelték volna, amint hogy tették, de legalább 100—100 koronával: mert azok is étellel élnek és ruhában járnak.

Másrészt meg, ha már ilyen méltányosan emelték a községi tisztviselők fizetését és évről-évre a szükséghez képest szaporítják a számát, ilyen fizetéssel és ekkora aparátussal ideje lenne, ha rendezett tanácsot is felállítanák, aminek most már semmi akadálya nincs.

### Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Miután közérdekű dologban óhajtott egy kis felvilágosítással szolgálni, szíveskedjék lapjában alábbiaknak helyt adni:

A Csongrádi Ujság 40. számában „Másként van tiszta jövedelem” cím alatt egy kis hír jelent meg, mely összehasonlítást tesz a csongrádi és kunszentmártoni gazdasági népiskola 1910. évi tiszta jövedelme közt, és felvilágosítást akar adni a csongrádi polgároknak, kiket egyben lesajnál. Miután a vezetésem alatt álló iskolaról van szó, és mert a csongrádi iskola keletkezése, fejlődése, mai állapota és viszonyai mint tiszta kép áll előttem; feltétlenül a való állapotot akarom itt röviden közölni. Nem tudom, hogy ki írta a kis hírt, de bizonyára sem jóakarattal, sem szakértelemmel nem tette, ezt. Tudnia kellett volna az illetőnek, hogy a kunszentmártoni gazdasági népiskola gyakorlóterülete 24 khold szántó, a csongrádié pedig 9 khold és 4 kh. gátoldal.

Van ott továbbá faiskola, amelyhez külön állandó munkást kell tartani, — állandó gazdasági cselédnek is kell lenni, összesen cseléd van (2) kettő 1200 kor. bérrel, míg a kunszentmártoni gazdasági népiskolánál egy állandó cseléd van 600 kor. fizetéssel, melyből a cseléd tartozik még egy 16—17 éves fiut tartani.

Oktatás céljaira Kunszentmártonban is van faiskola, de ennek művelése és jövedelme teljesen a községé, az iskola kiadásai és bevételei közt a faiskolára fordított kiadás és a faiskola jövedelme nem szerepelhet, — mert községi faiskola. A kunszentmártoni község előjárósága a község tulajdonát képező kisebb területeit melyek közel vannak a gyakorlóterülethez, feles művelésre az iskola részére engedi át. Az így felében munkált területek jövedelme felé részben eladáskor a községé, fele pedig az iskoláé, — fele része év végén az iskola jövedelmeivel szintén a község pénztárába folyik be. Így azután haszon állatot is többet bírok tartani, ami szintén a jövedelmet emeli. Itt van a jó akarat, mely megtermi gyümölcsöt! Szeretnék a szeme közé nézni annak a gazdának, aki a csongrádi gazdasági népiskola gyakorló területéről annyi jövedelmet bír produkálni mint más ugyanolyan szakértelemmel, ugyanolyan termelési kötelezettség mellett 30 kholdon. A csongrádi igazgató szaktanítót, Könyves Bélát ismerem mint szakembert, ismerem mint erősakaratu a munkától vissza nem riadó s a gazdaközönség érdekeit szíven viselő embert aki már ezidő szerint is a gazdaközönséget igen sok oldalról, különösen pedig állattenyésztésük javítása és heyses mederbe terelésével nem csekély háttérrel kötelezte. Igen nehéz a gazdálkodás az ilyen parányi területen, de hát még ha a jövedelenből beruházásokat, s régi adósságokat kell kifizetni? Nem is szólnak a meglévő ócska, nem a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő gazdasági eszközzeiről. Tudom, hogy Könyves Béla igazgató a saját pénzét adja ki az iskola részére mindaddig, míg az iskola valami jövedelmet nem hoz, — tudom, hogy saját pénzét veszi a szénát, — addig én legelőre való állatimat ingyen hajthatom ki. Biztos forrásból tudom, hogy 1906. évig míg az iskola gyakorló területe feles bérletben volt, addig egy fillért sem jövedelmezett a községnek, — tudom, hogy 1906 óta 800 kor. adósságot fizetett ki s ennek dacára gyönyörű simmenthali tenésztet van ott, tudom, hogy a gazdak tanácsért felkeresik Könyvest, — láttam, hogy teheneiket oda hajják folytatni. Tehát mindezekből az következtethető, hogy dolgozik, fárad az iskola fejlődése s a nép érdekében. A már felmondottakból kitűnik, hogy a csongrádi gazdasági népiskolának nem is lehetett 1909 kor. vagy ennél még több tiszta jövedelme, azon tehát nem csodálkozom, — de csodálkozom azon, hogy az említett hírek gyártói okosabb, hasznosabb dologgal nem foglalkozhatnának?

A hír írója mondja a Csongrádi Ujság 40-ik számában: „És még mindig vannak olyan egyének, akiknek be lehet beszélni, akik elhiszik, hogy akkora földön, mint a csongrádi gazdasági iskoláé, nem lehet hasznot produkálni. Szegény

Csongrád, de sajnálni való polgáraid vannak”.

Én így gondolom helyesebbnek: Es még mindig vannak olyan egyének, akiknek be lehet beszélni, akik elhiszik, hogy 13 khold földön milyen a csongrádi gazdasági iskoláé, lehet 1909 kor, 37 fillér tiszta jövedelmet produkálni!

A tek. Szerkesztő ur szívesességét köszöni a közlés reményében

kész hive

Nagy Károly

igazgató, gazdasági szaktanító.

Kunszentmárton, 1910. okt. 12.

### UJDONSÁGOK.

— Személyi hír. Dr. Túry Zoltán jövendőbeli plébánosunk folyó hó 21-én este a paróchia megtekintése végett városunkba érkezett. Üdvözöljük az illusztris főpásztort városunk falai között.

— Vármegyei közgyűlés. Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 27-én d. e. 9 órakor fogja megtartani az októberi évnegyedes közgyűlést. Mivel ez alkalommal a Zorgosi Kárász Anna és a Syáb Jakab-féle ösztöndíjas helyeket is betöltik, felhívjuk a törvényhatósági tagok figyelmét, hogy azon mentül számokban jelenjenek meg.

— Nyilvános köszönet. A., Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület“ f. hó 15-én rendezett őszi táncvigalmán felülfizettek ifj. Némegy György: 160 fillér, Atkari Urbán Baranyi István: Fűri István: 30-30 fillért, Bori József: Hatvani Lajos: 10-10 fillért mely nemesszivű adományokért hálás köszönetet mond; a Cs. Ip. K. E.

— Ezüst lakodalom. Tegnap tartotta Goda Antal és neje Mayer Johanna házasságuknak 25 ik évfordulóját. Gratulálunk!

— Körvadászat. Ma tartja a csongrádi vadásztársulat a csépai határban első körvadászatát. Mint halljuk sok vendéget is várnak.

— Kinálat a vidékről. Nagyságos alispán Ur Szentés. Tudomásomra jutott, hogy a Nagyságod vezetése alatti megyeterületen takarmány szükség van és ebből kifolyólag egyes gazdák szarvasmarháikat hajlandók teletelésre kiadni, esetleg már most nagyobb széna mennyiséget beszerezni. Tekintettel ezen körülményre, hogy vidékünkön elég bő termés volt továbbá tekintettel arra, hogy idevaló jobb gazdák nálam már jelentkeztek, hogy idegen marhát teletelésre elfogadnának, végül széna feleslegüket is eladnák, mely tisztelettel kérem ezen körülményt főszoigabírói esetleg a gazdasági egyesületek útján a széna inséges lakosság tudomására hozni. Gyergyószentmiklós (Csik megye) 1911. évi szeptember hó 20-án Bajon Árpád városi aljegyző.

— Gözös és tutaj összeütközése Folyó hó 14-én este a magyar folyam- és tengerhajósrészvénytársaság VI. sz. személy szállító hajója a felgyői pusztá tájékán neki ment egy tutajnak, amelyen szabályellenesen nem gyujtottak jelzötüzet. A tutaj utasai közül egy fiu a vízbe fuladt. A hajó

## H I R D E T M É N Y

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXIX. sorsjáték) 1. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az 1. osztály huzása 1911 november hó 16 és 17-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1911. évi október hó 22-én

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága,

Tolnay.

Hazay.

is léket kapott, amelyet azonban hamarosan betömték.

— **Epilepsia** ellen sokféle gyógyszer van forgalomban. Bizonyos azonban, hogy ahány epilepsziás beteg van, annyi féle a betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógytsikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelménynek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hírneves speciálista orvos Dr. Szabó B. Sándor honosított meg, amely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagy értékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért Dr. Szabó B. Sándor orvosi rendelő intézetéhez (Budapest, V. Nagykorona utca 18.)

— A gőzgépezők és kazánfűtők. legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, nov. hó 5-én délelőtt 8 órakor fognak a szegedi felső ipariskolában megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelőhöz: Tisza Lajos-körut 61 sz. küldendők be.

— **Tűzek.** Folyó hó 18-án Fodor Rokus tanyáján egy szalma kazal kigyulladt de idejekorán észrevették és elnyomták a tüzet. Ugyancsak 18-án Kovács József nagyréti lakosnak a kamrájában a rubanemű égett el. Folyó hó 19 Fehér Jánosné szántói tanyáján égett meg egy kazal szalma. A tűz keletkezése oka nyomozzák.

## SZULTÁNFORRÁS

**BOR- ÉS DUS LITHION TARTALMÚ  
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.  
KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ, HÚGYSZAVOLBÓ  
KÜTKEZELŐSÉG: EPERJES.**

• Verékrépviseelő Csongrád megyére

A szentesi Mezőgazdasági Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság  
SZENTES.

— **Ingyen vetőmag — földmivelőknek.** Vetőmagfelújítás vetőmagbeszerzés, termelés és tenyésztés támogatására a földmivélsügyi minisztérium a 1912. évre állami költségvetésben, az 1911. évre megszávozott 72000 koronával szemben 140.000 koronát tehát 68 ezer koronával többet kér minthogy az ez irányban megindult tevékenység az ország földmivelő népe között a legérelmekkel érdeklődéssel találkozott úgy hogy a mindinkább fokozódó igényekre való tekintettel e tétel felemelése annál is inkább szükséges, miután az eddigi akció sikere máris nagy mértékben mutatkozik s ennél fogva annak folytatásától még nagyobb mérvű eredmények várhatók.

— **Ha nem akar „fiatal gyenge savanya sörte”** rendeljen Ausländer Jenő sör-raktáránál — ahol hordókban, nagy és kis üvegekben, a legjobb, legolcsóbb árban házhoz szállítva beszerezhet ugya-

no tt kitűnő fehér és siller borokat butel-lázva vagy kimérve

## Egy nő

aki az egészséges bőr-  
ápolására ad, szeplőt  
eltávolítani, viuló, üde  
és fehér arcszint elérni  
és megtartani óhajt, —  
az mosakodjék

**Steckenferd** —  
Liliumtejsappannal  
védjegy: Nádparipa)  
Bergman és társa, Tet-  
shen a. E.

cégtől. Drabja 80 fillért  
kapható minden gyógy-  
szertár, droguéria, és  
illatszer üzletben stb

### Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **réz- és vasbutor gyáramat ARADON Jó-zsef főherceg ut II. szám helyeztem át,** ahol

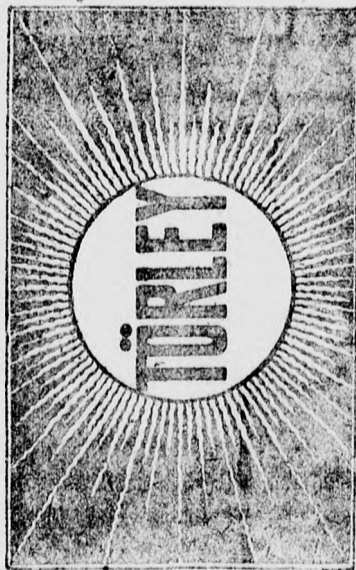
## réz- és vasbutorokat

a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben készítek.

Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesítek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam illő tisztelettel

Garai Károly



**'SALVATOR'** kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás  
vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.  
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

### Hirdetmény.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a **kiskunfélegyháza—oros-házai** vonalon közlekedő 4404. sz. motoros vonattal, az eddigi II és III-ad osztályu kocsikon kívül ezen hirdetmény közzétételének napjától **I-ső osztályu** kocsik is fognak továbbítani.

Arad, 1911. október hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

**Aki gyomor-fájós, bélbeteg, étvágytalan** lesoványodáshoz hajlandó használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerészétől **Stockerauban.**

**Aki szabályozni és épségben tartani akarja jó emésztését,** használja a **Schaumann**-féle **gyomorsót,** tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

**Gyomorsó** eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

**Gyomorsó-pasztillák** kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tetszőleg 3 phiolával á. 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szélküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel — **Schaumann** gyógyszerész **Stockerauban.** Kapható minden gyógyszerárban.

**Schaumann gyógyszerész  
Stockerauban**

### Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a **legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő**

## férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árák mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é. közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

**Medgyesi Ferencz**

férfi szabó  
szabó ipari szakoktató.



## Olvassa el kérem, olvassa el

az ezen újságban 28/10. számban közlendő részletes feltételeket a  
30.000 Kor. Ceres-Pályázatra vonatkozólag!



Néhai Kádár Péterné hagyatékához tartozó 2 öreg hold hipotekális föld és 5 drb Csongrádvárosi takarékpénztári részvény eladó.

Értekezni lehet Kovács Lajos birtoknyilvántartónál.

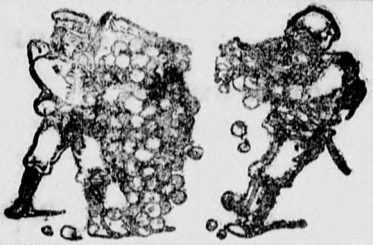
Hat fontos cikk!

**Szén  
Mész  
Cement  
Műtrágya  
Gépolaj  
Nyersolaj**

legjobb beszerzési forrás

**Klár Andor Részv. Társ.**  
Debrecen, Piac utca 77. szám.

Bankosztályunk banki ügyleteket, Műszaki osztályunk műszaki ügyleteket bonyolít le.



Szőlő-  
oltvá-  
nyokat

szállít amerikai sima és gyöheres vesszőket különféle fajokban, *fajtiszta* és *jobb* a legdusabb választékban a már évek óta elismert és legmegbízhatóbbnak ismert.

külföldi első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: GASPARI FRIGYES.

Medgyes 60 sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett *elismert levelek*, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának *felelős szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról*.



köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb  
RETHY féle

pemetefű cukorkánál.

vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-felet kérjük, mivel azok haszontalan utánpótlás van.

1 doboz 60 fillér

Csak RETHY-felet fogadjunk el!

**Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy meglepetést aratnak**

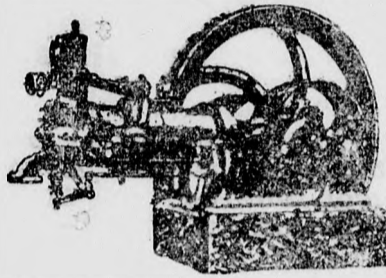
## BENZIN ÉS NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész sem hatósági engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerőjű gépeknél is egész 20 lóerőig

Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad csépleni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz.



**Bérmentes szállítás az ország minden állomásra.**

**Legújabb megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek**

Levélcím:

**KELLNER ANTAL ÉS FIABudapest, váci-ut 4.**

**Egy erőszer**

**gyenge gyomruaknak**

és mindazoknak, kik megfázás által vagy gyomor túlterheléstől hiányos és nehezen emésztő, forró vagy túl hideg ételek által gyomor rosszul léte éreznek, u. m. gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, vagy felfuvódást, erre a legjobbnak bizonyult a

**Dr Engel-féle Baldriánium.**

A Baldriánium a legjobb szolgálatot teszi az ilyen gyomor rosszul létnek, ha még a csirájába van. Jó hatású gyomorbor és megóvja a szenvedőt u. m. az idegesség, álmatlanság, szédülés, és lehangoltságtól stb.

Az összetételei által, amely a legjobb Szamosbor, Baldriánium, cseppek málna szörp, és cseresnyeléből áll, igen jó hatással van az emésztésre és egyáltalán az emberi szervezetre.

A Engel-féle Baldriánium nem tartalmaz absolute semmi féle ártalmas összetételt és ezért akár gyenge szervezetű ember, akár gyermek még ha hosszabb ideig használja is jó hatással van rá állandóan.

Legelőszűbb reggel éhgyomrral és este a lefekvés előtt bevenni. Gyermeknek és gyenge embereknek forró vízzel kell a Baldriániumot hígítani és megcukrozni — Az Engel féle Baldriánium 3 és 4 koronás üvegekben van — Kapható: Csongrádon, Kiskunfélegyházán, Alpar. Csépa, Kunszentmárton, Csaba, Csüd p., Bánfalva, Orosháza, Szent-tes ugyszintén minden nagyobb és kisebb gyógyszerárakban.

Minden magyarországi gyógyszerárakban, szétküldés eredeti árban bárhová.

Utánzásoktól óvakodjunk.

Kérjünk

**Dr Engel-féle Baldriániumot.**

Lapunk nyomdájában

**Egy tanuló**

fizetéssel felvétetik

**Hirdetések**

jutányosan felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.